

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής της Πεντηκοστής

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής της Πεντηκοστής: Πράξ. β' 1-11 (31-5-2026)

Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες οἱ ἀπόστολοι ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡς εἰ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέροις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἰερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνήλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾧ ἐγεννήθημεν, Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἄραβες,

ἀ-κού-ο-μεν λα-λούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλῶσ-σαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς -ἔχει κάθε χρόνο ξεχωριστὴ λαμπρότητα, κα-θὼς ἑορτάζουμε τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴ φανέρωση τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας. Τὸ θαυμαστὸ γεγονός τὸ περιγράφει ἡ ἀποστολικὴ περικοπὴ τῆς θείας Λειτουργίας ἀπὸ τὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.

1. Οἱ ιδιότητες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Πενήντα ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καὶ ἐνῶ οἱ Ἀπόστολοι μὲ τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο κι ἕναν εὐρύτερο κύκλο Μαθητῶν τοῦ Κυρίου ἦταν συναγμένοι στὸ ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου εἶχε λάβει χώρα ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, καὶ προσεύχονταν, ἄκουσαν ξα-φνικὰ μιὰ βοή σὰν φύσημα δυνατοῦ ἀνέμου: «ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας», ποὺ γέμισε ὅλο τὸ σπίτι. Ταυτόχρονα εἶδαν νὰ διαμοιράζονται «γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός», δηλαδὴ γλῶσσες σὰν τὶς φλόγες τῆς φωτιᾶς, καὶ νὰ κάθεται στὸν καθένα μιὰ πύρινη γλῶσσα.

Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συνοδεύθηκε λοιπὸν μὲ τὰ παράδοξα αὐτὰ φυσικὰ φαινόμενα, τοῦ βίαιου ἀνέμου καὶ τῆς φωτιᾶς, τὰ ὁποῖα συμβολίζουν τὶς ιδιότητες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σύμφωνα μὲ τοὺς ἱεροὺς ἐρμηνευτές. Ὁ μὲν ὀρμητικὸς ἄνεμος δείχνει τὴ θεία δύναμη, μὲ τὴν ὁποῖα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα προστατεύει τὴν Ἐκκλησία καὶ ἐνισχύει τοὺς πιστοὺς στὸν πνευματικὸ ἀγώνα τους. Φανερώνει ἐπίσης τὸν ἀθέατο καὶ μυστικὸ τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο τελεῖ τὰ ἱερὰ Μυστήρια καὶ ἀγιάζει τοὺς πιστοὺς.

Μὲ τὴ φωτιὰ δὲ δηλώνεται ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι Θεός, ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό. Ἡ φωτιὰ συμβόλιζε γενικὰ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη τὴ θεϊκὴ παρουσία. Ἐπίσης, ὅπως ἡ φωτιὰ κατακαίει, θερμαίνει καὶ φωτίζει, ἀντίστοιχα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατακαίει τὰ πάθη, θερμαίνει τὸν ζῆλο καὶ φωτίζει τὴ διάνοια στὴ γνώση τῆς ἀλήθειας.

Ἐνέχει συμβολισμὸ καὶ τὸ ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐμφανίσθηκε μὲ τὴ μορφή πύρινων γλωσσῶν. Αὐτὸ δηλώνει ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ὀδηγήσει τοὺς ἀνθρώπους στὴν ἀληθινὴ πίστη μέσω τοῦ προφορικοῦ λόγου τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, τοῦ κηρύγματός τους.

2. Διαρκὴς Πεντηκοστὴ

Ἄφοῦ κατῆλθε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ συν-έβησαν αὐτὰ τὰ ἕκτακτα φυσικὰ φαινόμενα, «ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι», μᾶς πληροφορεῖ ὁ συγγραφέας τῶν Πράξεων εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς. Ὅλοι τους, δηλαδή, πλημμύρισαν ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μὲ τὸν φωτισμὸ του ἄρχισαν νὰ μιλοῦν ξένες γλῶσσες καὶ νὰ κηρύττουν θεϊκὲς ἀλήθειες.

Κάνει ἐντύπωση ὅτι λίγο καιρὸ ἀργότερα τὸ ἴδιο γεγονὸς ἐπαναλήφθηκε στὸν Ρωμαῖο ἐκατόνταρχο Κορνήλιο καὶ στοὺς οἰκείους του. Ἐνῶ τοὺς κατηχοῦσε ὁ ἀπόστολος Πέτρος, «ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον». Ὅλοι οἱ κατηχούμενοι πλημμύρισαν ἀπὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ οἱ παρευρισκόμενοι «ἤκουον αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν» (Πράξ. ι´ 46). Τοὺς ἄκουγαν δηλαδή νὰ μιλοῦν ξένες γλῶσσες καὶ νὰ δοξολογοῦν τὸν Θεό.

Ἐπομένως ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δὲν εἶναι ἓνα μεμονωμένο περιστατικὸ μέσα στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ μιὰ διαρκὴς κατάσταση. «Δυνάμεθα αἰεὶ πεντηκοστὴν ἐπιτελεῖν» (PG 50, 454), ἐπισημαίνει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Μέσα στὴν Ἐκκλησία μποροῦμε κάθε στιγμή νὰ ζοῦμε τὴν Πεν-τηκοστή. Ἀπὸ τότε ποὺ κατῆλθε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴν πρώτη Ἐκκλησία, παραμένει καὶ ἐνεργεῖ σὲ αὐτήν. Τελεῖ τὰ ἱερὰ Μυστήρια καὶ φωτίζει τοὺς πιστοὺς κατὰ τὴ δεκτικότητά τους. Μέσα στὴν Ἐκκλησία μας αἰῶνες τώρα πνέει ἀδιάκοπα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἐξαγιαζοῦν τὰ μέλη της. Ἡ πρώτη ἐκείνη Πεντηκοστὴ συνεχίζεται μέσω τῶν ἱερῶν Μυστηρίων γιὰ κάθε Χριστιανό.

3. Ἡ «ἐνότητα τοῦ Πνεύματος»

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη βρισκόνταν στὴν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, «ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν», ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἀκούγοντας λοιπὸν τὴ βοή τοῦ ἀνέμου, συγκεντρώθηκαν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκία, ὅπου ἦταν συναγμένοι οἱ Μαθητές, καὶ ἔκπληκτοι τοὺς ἄκουγαν νὰ κηρύττουν μὲ τὴν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὰ θαυμαστὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

Κάποτε, αἰῶνες νωρίτερα, οἱ ἄνθρωποι εἶχαν θελήσει μὲ ἔπαρση νὰ κατασκευάσουν ἓναν ὑψηλὸ πύργο στὴ Βαβέλ γιὰ νὰ φθάσουν τὸν Θεό. Ὁ Κύ-ριος, προκειμένου νὰ ἐμποδίσαι τὸ ἀλαζονικὸ σχέδιό τους, ἔφερε σύγχυση στὴν ἐπικοινωνία τους. Ἄρχισαν ἔτσι νὰ μιλοῦν διαφορετικὲς γλῶσσες μεταξύ τους, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ συνεννοηθοῦν. Τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀποκατέστησε τὴν ἀποξένωση τῆς Βαβέλ. Τὸ Εὐαγγέλιο ἔνωσε τοὺς ἀνθρώπους κάτω ἀπὸ τὴν κοινὴ πίστη, τὴν κοινὴ λατρεία, τὸν κοινὸ τρόπο ζωῆς. Ἡ ἐνότητα αὐτὴ διατηρεῖται

μέσα στην Ἐκκλησία μας. Ὑπερβαίνονται οἱ κοινωνικὲς διαφορές. Ἀναιροῦνται οἱ διαιρέσεις. Οἱ πιστοὶ ἐνώνον-ται σὲ μιὰ τέλεια κοινωνία ἀγάπης.

Ἄς εἴμαστε, λοιπόν, δεκτικοὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μὲ τὴ θεάρεστη ζωὴ μας, ὥστε νὰ μένουμε ἐνωμένοι μεταξύ μας. Ἄς ἔχουμε «τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος» (Ἐφес. δ´ 3), ὥστε νὰ εἴμαστε τελικὰ ἐνωμένοι καὶ μὲ τὸν Θεό.

(Πηγή: Ἀδελφότης Θεολόγων «Ο Σωτήρ»)